

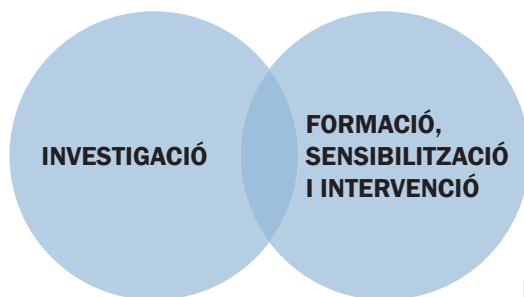
MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2016

OBJECTIUS I ACTIVITATS

L'Escola de Cultura de Pau (ECP) es va crear el 1999 amb el propòsit d'organitzar activitats acadèmiques, d'investigació i intervenció relacionades amb la cultura de pau, l'anàlisi, la prevenció i la transformació de conflictes, l'educació per a la pau, el desarmament i la promoció dels drets humans.

D'acord amb aquests objectius, l'ECP centra el seu treball en els àmbits d'actuació següents:

■ **Investigació.** Anàlisi i divulgació de coneixement sobre conflictes armats, crisis sociopolítiques, processos de pau, diplomàcia paral·lela, dimensió de gènere en els conflictes i la construcció de pau, justícia transicional i educació per a la pau. Això s'aconsegueix a través de productes com:

- Publicacions periòdiques, trimestrals i anuals, així com informes en profunditat i articles sobre la conjuntura internacional en matèria de conflictes armats i situacions de tensió, processos de pau i la dimensió de gènere en els conflictes i la construcció de pau.
- Observatoris online sobre conflictivitat armada i construcció de pau
- Informes de consultoria per a diferents tipus d'actors locals i internacionals sobre conflictes, construcció de pau, gènere i educació per a la pau.
- Ponències i participacions en congressos i jornades per donar a conèixer la recerca.

■ **Formació, sensibilització e intervenció.** Promoció i desenvolupament dels continguts, habilitats i actituds lligades a la cultura de pau, com els elements claus de l'anàlisi dels conflictes armats actuals, la dimensió de gènere en els conflictes armats, la sensibilitat al conflicte, l'educació en i per al conflicte. Aquests continguts es transmeten mitjançant activitats com:

- Docència Docència en l'àmbit universitari a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB): Diplomatura de Postgrau sobre Cultura de Pau.
- Participació en màsters i postgraus (estudis de tercer cicle) a d'altres universitats.
- Formació i assessorament a professionals (professorat, treballadors socials, entre altres) sobre com abordar el conflicte i/o com incorporar l'educació per a la pau a la seva pràctica laboral.
- Dinamització de cursos online.
- Tallers de formació o sensibilització, conferències, xerrades i seminaris.
- Publicació d'articles divulgatius i participació en entrevistes en premsa.
- Elaboració de materials didàctics.
- Participació en iniciatives i xarxes per a incidir en l'agenda de pau.

PROGRAMES

El **Programa de Processos de Pau** fa un seguiment dels diàlegs exploratoris i negociacions formals de pau al món mitjançant l'estudi de casos així com analitzant els processos de diàleg des d'una perspectiva comparativa. Aquesta recerca nodreix el capítol sobre processos de pau en la publicació anual *Alerta!* i permet elaborar l'*Anuari de Processos de Pau*, la publicació més rellevant del Programa. El Programa també intervé en contextos en què es considera que és possible facilitar l'inici de negociacions o consolidar els diàlegs ja existents.

Durant l'any 2016 el Programa ha publicat informes i articles, ha impartit docència a Catalunya, ha desenvolupat tasques de consultoria internacional i ha col·laborat amb diversos mitjans de comunicació catalans, espanyols i estrangers. Donada la seva estructura transversal, en aquest programa participen diversos membres de l'equip de l'ECP.

Entre les activitats desenvolupades el 2016, Vicenç Fisas va participar com a panelista en el darrer Fòrum sobre el procés de negociació entre el Govern de Colòmbia i les FARC, que es va celebrar a Bogotà, el 9 de febrer, organitzat per Nacions Unides i la Universidad Nacional de Colòmbia. El Fòrum va debatre sobre els aspectes de verificació de l'alto el foc i implementació dels futurs acords de pau. El director de l'ECP va mantenir reunions amb diversos sectors de la societat colombiana.

El **Programa de Conflictes i Construcció de Pau** porta a terme recerca en matèria de conflictes armats, situacions de tensió, construcció de pau i gènere. El programa analitza conflictes armats i crisis sociopolítiques així com iniciatives de construcció de pau que tenen lloc a l'Àfrica, Àsia, Amèrica, Europa i Orient Mitjà. A més a més aborda de manera transversal i específica la dimensió de gènere en aquests àmbits. Seguint aquestes línies temàtiques i geogràfiques, el programa realitza projectes d'investigació, publicacions periòdiques i no periòdiques, consultories, docència, investigació en terreny i activitats de sensibilització.

Durant l'any, l'equip va aprofundir en aquests àmbits de recerca, mitjançant diverses publicacions i recursos. Va publicar mensualment l'Observatori de Conflictes, una online que contribueix a l'anàlisi de conflictes armats i crisis sociopolítiques. Així mateix, es va publicar una nova edició del anuari *Alerta! Informe sobre conflictes i construcció de pau* (vegeu apartat Publicacions periòdiques). Es tracta de recursos que aprofundeixen en les causes, actors, dinàmiques i impactes de la violència armada, incloent amb perspectiva de gènere, i que permeten una anàlisi comparativa sobre la conflictivitat global. A més a més l'informe *Alerta!* analitza també els processos de pau al món. L'*Alerta!* posa la informació, anàlisi i identificació de factors d'alerta i d'oportunitat de pau al servei dels actors encarregats de prendre decisions polítiques, d'intervenir en la resolució pacífica dels conflictes i de donar una major visibilitat política, mediàtica o acadèmica a les situacions de violència política i social al món. L'Observatori de Conflictes i l'*Alerta!* són publicacions amb finançament de l'ACCD.

Per altra banda, durant 2016 l'equip ha dut a terme diversos projectes de recerca, propis i en consorci amb altres actors, locals i internacionals. Entre els projectes internacionals, el Programa de

Cruïlla de la (in)Governabilitat”, tots dos en català, castellà i anglès. A més a més, es van organitzar dos seminaris dirigits a actors de l'àmbit de la comunicació i l'acció humanitària, el primer al febrer, titulat “El paper dels mitjans de comunicació i els conflictes armats: reptes, oportunitats i dificultats. Recursos naturals i vulneracions de drets humans: la República Democràtica del Congo” i el segon, al juny, titulat “La militarització de l'acció humanitària i la instrumentalització de la religió en els conflictes: el cas de la República Centreafricana”. Així mateix, durant 2016 es va iniciar el projecte “Prou exportacions d'armes a països en conflicte i tensió!”, conjuntament amb el Centre Delàs d'Estudis per la Pau i finançat per la Diputació de Barcelona. Es tracta d'un projecte de recerca, sensibilització i incidència política a Catalunya, Espanya i àmbit europeu per a la reducció d'exportació d'armes a països en conflicte.

El **Programa d'Educació per la Pau** té com a activitats principals la formació, la creació de materials divulgatius i didàctics i la investigació. Les activitats formatives van dirigides a professorat i persones del món de l'educació, alumnat universitari, professionals dels serveis d'atenció a les persones en l'àmbit municipal i altres actors d'àmbit comunitari, cívic i associatiu, entre d'altres multiplicadors. Totes aquestes activitats tenen com a objectiu promoure estratègies i habilitats per a la transformació *noviolenta* de conflictes i la construcció d'una cultura de pau, així com difondre els continguts, els recursos i les activitats que ofereix l'educació per a la pau conflictual.

En la seva línia de treball d'educació formal, el programa d'educació per a la pau desenvolupa diversos projectes en l'àmbit escolar i universitari. Els projectes més destacats durant el 2016 són cinc. Per una banda, el projecte “Conflict Matters”, de sistematització de bones pràctiques europees d'educació en el conflicte en el marc escolar, incloent pràctiques des de l'educació infantil fins a l'educació superior. Aquest projecte s'ha realitzat amb el suport de la Fundació Evens.

El projecte EdUCATe, en col·laboració amb altres cinc organitzacionseuropees(Coordination pour l'éducation à la non-violence et à la paix; Centar za mir, nenasilje i ljudska PRAVA; Centre Psicopedagogico per la pace i la gestioni dei conflictti; Goeteborgs Universitet, i Stichting Evens), amb finançament del programa Erasmus+ de la UE. El projecte preveu enfortir el treball en xarxa a nivell europeu per incidir a favor de la formació inicial (formació universitària) i al llarg de la pràctica professional (formació continuada) en habilitats per a la gestió *noviolenta* dels conflictes entre el professorat, aquest projecte inclou activitats de recerca, formació i incidència política.

El projecte “Integrar les problemàtiques globals als estudis científicotècnics”, realitzat en agrupació amb l’Institut de Sostenibilitat de la UPC i amb el suport de l’Ajuntament de Barcelona, té l’objectiu de capacitar el professorat d’educació secundària i superior de disciplines científicotècniques en educació global perquè la puguin integrar a les seves aules.

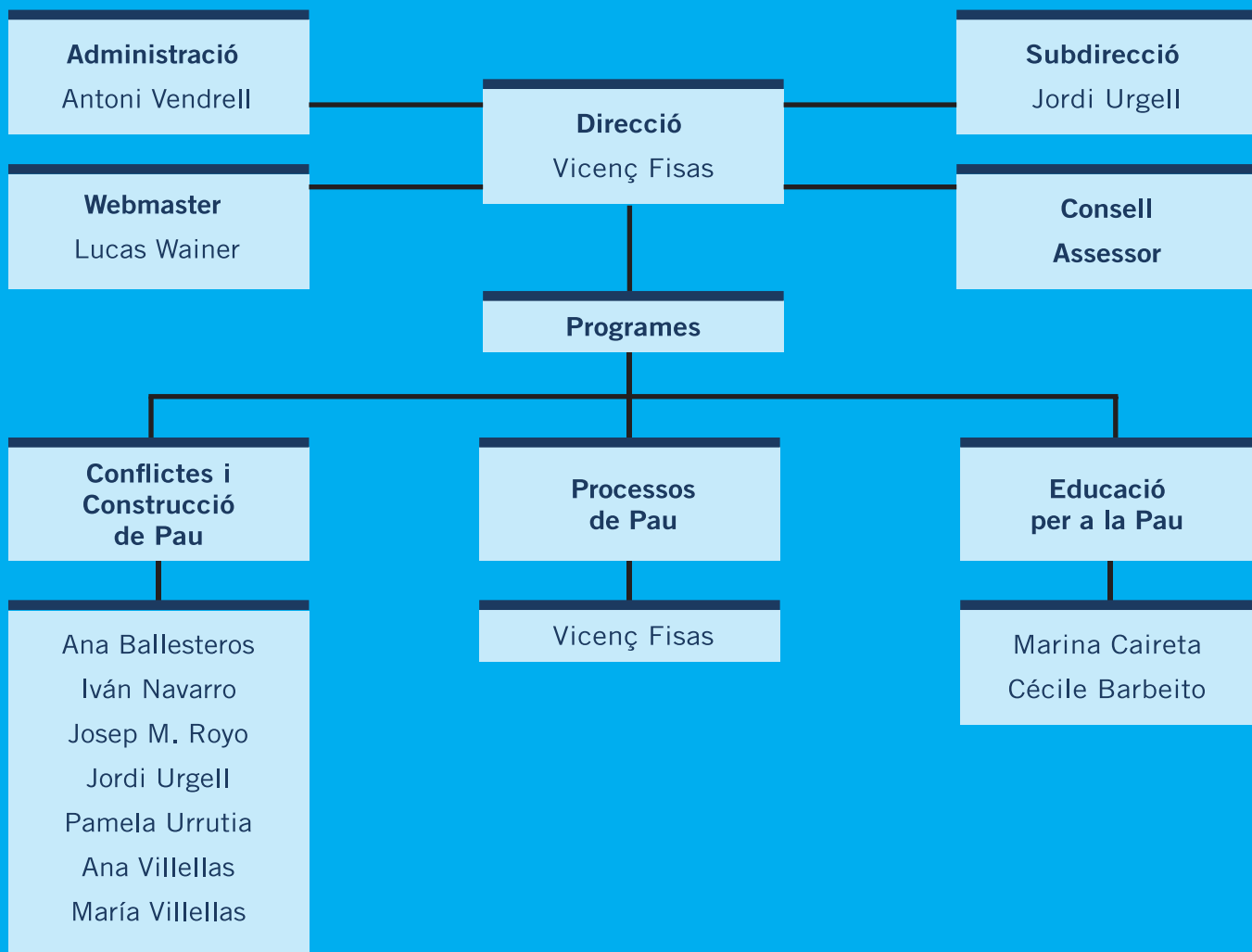
construcció de pau protagonitzada per municipis de tot el món a través de l’edició del MaPeaCities, tan fora com dintre dels seus municipis.

El projecte “Teixint fils d’emocions”, iniciat el 2015, ha crescut el 2016 impulsant el projecte en tres institucions amb el seu alumnat i/o famílies. Aquestes han estat els cicles formatius de l’IES Joan Coromines de Pineda; la Fundació MARPI, amb la que s’ha fet l’experiència innovadora de treballar el conflicte des de la creació d’arpillers amb persones amb diversitat funcional i les seves famílies; i el Centro de Arte y Cultura de la Universidad Nacional de Honduras, a Tegucigalpa, amb la capacitat de 28 mestres que han replicat el projecte a les seves aules i entre les seves companyes (amb el suport d’AECID).

Finalment, en l’àmbit escolar, l’ECP també ha estat l’entitat que ha assessorat l’Ajuntament de Barcelona en el seu projecte educatiu anual Audiència Pública als nois i les noies, en la seva XXII edició el curs 2016-2017 i dedicada a la problemàtica de les persones refugiades. L’ECP ha elaborat els materials didàctics, ha format al professorat i ha acompanyat en les diverses etapes del projecte.

D’altra banda, al llarg del 2016 el programa ha continuat la seva línia de treball en l’àmbit municipal a través del projecte “Barcelona Conviu” (en agrupació amb Progress SL i amb el suport de l’Ajuntament de Barcelona), formant professionals de serveis d’atenció a la comunitat en transformació de conflictes i investigant per aportar-los noves eines de treball. En l’àmbit municipal, també, s’ha avançat en la identificació i difusió de bones pràctiques de

EQUIP

CONSELL ASSESSOR

Mariano Aguirre (Norwegian Peacebuilding Center)
Sanam Anderlini (International Civil Society Action Network (ICAN))
Christine Bell (The University of Edinburgh)
Paco Cascón (Educador per a la pau)
Cynthia Cockburn (City University London i Women in Black against War)
Roberta Cohen (Brookings Institution)
Adela Cortina (Universitat de València)
Ed García (International Alert)
Pablo de Greiff (Relator Especial de l'ONU sobre veritat, justícia, reparació i garanties de no repetició)
Astrid N. Heiberg (ex presidenta de la International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies)
John Paul Lederach (Kroc Institute for International Peace Studies, University of Notre Dame)
James Lemoyne (Center for Humanitarian Dialogue; antic Enviat Especial del Secretari General de la ONU)
Carmen Magallón (Seminario de Investigación para la Paz)
Vicent Martínez Guzmán (director honorífic de la Càtedra UNESCO de Filosofia de la Pau, Universitat Jaume I de Castelló)
Federico Mayor Zaragoza (Fundación Cultura de Paz)
Manuela Mesa (Centro de Educación e Investigación para la Paz)
Jenny Pearce (Department of Peace Studies, University of Bradford)
Adolfo Pérez Esquivel (Premi Nobel de la Pau)
Michael Renner (Worldwatch Institute)
Itziar Ruiz-Giménez (Universidad Autónoma de Madrid)
Mohamed Sahnoun (antic enviat especial del secretari general de la ONU)
Josep M. Tortosa (Universitat d'Alacant)
Peter Wallensteen (Department of Peace and Conflict Research, Uppsala University)
Cora Weiss (International Peace Bureau)

INVESTIGACIÓ

LLIBRES

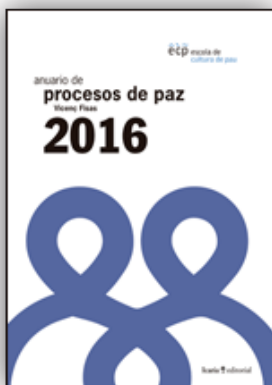

Barbeito, Cécile. 122 acciones fáciles (y difíciles) para la paz [‘122 accions fàcils (i difícils) per a la pau’]. Barcelona: Catarata

Aquest llibre aborda de manera pedagògica conceptes com la pau i convida a l'acció. Parteix de 50 reptes concrets relacionats amb els conflictes armats i la pau, com la despesa militar i els exèrcits, els efectes de l'armament, la explotació dels recursos naturals, les condicions mínimes per a la pau, l'educació per a la pau o el suport a activistes pacifistes, entre altres. El llibre proposa accions concretes per a cada repte, des de mesures senzilles fins a altres més complexes. A més a més, presenta persones destacades i moviments pacifistes, com exemple d'èxits reals, així com informació i recursos per a aprofundir en aquesta temàtica (en castellà).

INVESTIGACIÓ

PUBLICACIONS PERIÒDIQUES

Fisas, Vicenç. Anuario de Procesos de paz 2016

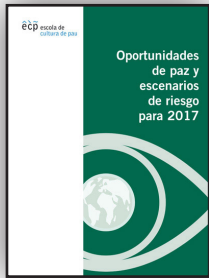
['Anuari de Processos de Pau 2016'] Barcelona: Icaria editorial.

L'*Anuari de Processos de Pau* és una publicació que analitza l'evolució de les negociacions de pau actives a l'Àfrica, Àsia, Amèrica, Europa i Orient Mitjà, tant els processos formalitzats com els diàlegs en fase exploratòria. Aquest informe anual estudia les dinàmiques, actors negociadors i mediadors, factors de crisi i principals avanços dels processos de diàleg. També s'analitzen alguns casos de negociacions o exploracions parcials, és a dir, que no abasten la totalitat dels grups armats presents en un país. Aquesta onzena edició de l'*Anuari de Processos de Pau* analitza en detall la situació de una trentena de contextos de negociació o exploració. A més a més, aquesta edició de l'*Anuari* incorpora anàlisi específic sobre tendències globals entre 2006 i 2016; i temes com els acords de pau i ratificació de l'Estatut de Roma de la Cort Penal Internacional; la facilitació als conflictes armats analitzats; la participació de les dones als processos de pau; i la gestió del passat en els processos de pau, entre altres. Publicació amb el suport de la Generalitat de Catalunya, l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i la UAB (En castellà i anglès).

VVAA. Alerta 2016! Informe sobre conflictos, derechos humanos y construcción de paz **['Alerta 2016! Informe sobre conflictes, drets humans i construcció de pau'].** Barcelona: Icaria editorial

Anuari que analitza l'estat del món en termes de conflictivitat i construcció de pau a partir de quatre eixos: conflictes armats, tensions socio-polítiques, processos de pau i dimensió de gènere en la construcció de pau. L'*Alerta!* analitza les tendències de conflictivitat i pau a nivell mundial, regional i local, aprofundint en l'evolució dels conflictes armats, tensions i processos negociadors de l'any 2016. L'*Alerta* incorpora eines per a la comprensió del context, causes, actors i dinàmiques de cada conflicte, així com analitza de manera específica i transversal la dimensió de gènere en els conflictes i la construcció de pau. Aquest anuari també identifica en clau preventiva escenaris de risc així com oportunitats per a la construcció de pau. En la seva quinzena edició inclou un pròleg de Martin Griffiths, Director Executiu de l'European Institute of Peace, així com comentaris de Isak Svensson, Professor del Departament d'Investigació sobre Pau i Conflictes de la Universitat d'Uppsala; Thania Paffenholz, Directora de la Inclusive Peace and Transition Initiative al Graduate Institute of International and Development Studies; i Xavier Aldekoa, corresponsal a l'Àfrica del diari La Vanguardia. Publicació amb el suport de la Generalitat de Catalunya, l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i la UAB. (En castellà i anglès).

VVAA. *Oportunidades de paz y escenarios de riesgo para 2017* [*Oportunitats de pau i escenaris de risc per a 2017*]. Barcelona: ECP.

Publicació que identifica i analitza contextos i temes que poden possibilitar la construcció de pau, o bé comportar un increment de la violència i la inestabilitat durant l'any 2017. Les oportunitats identificades de cara a 2017 fan referència a la inclusió de la perspectiva de gènere a l'acord de pau a Colòmbia, la represa de les converses de pau entre el Govern de Filipines i l'NDF, la inclusivitat en el procés de pau a Myanmar, la represa dels mecanismes de prevenció d'incidents i la introducció de la perspectiva de gènere en el procés de diàleg a Geòrgia, i les negociacions a nivell internacional de l'any 2017 sobre la prohibició de les armes nuclears.

Els escenaris d'alerta de cara a l'any 2017 fan referència a l'increment de la tensió a Etiòpia, la inestabilitat crònica a Líbia que ha agreujat la situació al país, els múltiples fronts violents que afecten Nigèria, les conseqüències del col·lapse de facto de l'acord de pau al Sudan del Sud, el conflicte enquistat a l'Afganistan i els seus greus impactes en la població civil, l'increment de la violència i la creixent presència d'ISIS a la regió filipina de Mindanao, el deteriorament de la qüestió kurda a Turquia i la multiplicació dels fronts de guerra, l'agonia de la solució de dos Estats per al conflicte palestí-israelià i el risc de més violència quan es compleixen 50 anys de l'ocupació de Gaza i Cisjordània, la retirada de països africans de la Cort Penal Internacional, i Síria com a exemple del fracàs en la protecció de civils en contextos de conflicte armat. (En castellà i anglès).

INVESTIGACIÓ

OBSERVATORIS I ALTRES RECURSOS

• Observatori de Conflictes i Construcció de Pau (Núm. 37-48)

L'Observatori és una eina en línia publicada mensualment per promoure la comprensió de les formes de violència contemporànies, així com la visibilitat de les nombroses converses i iniciatives de pau, incloent la perspectiva de gènere. A partir d'un mapa dinàmic en el qual es poden identificar els casos destacats cada mes, l'Observatori proporciona informació i anàlisi sobre esdeveniments relacionats amb dinàmiques del conflicte (enfrentaments, víctimes, desplaçaments forçats, militarització, desarmament, entre d'altres) i negociacions de pau. El projecte de l'Observatori de Conflictes i Construcció de Pau té el suport del Ministeri d'Afers Exteriors de Noruega. (En castellà i anglès)

• Observatori de Processos de pau (Núm. 1-12)

L'observatori és una eina que contribueix a l'anàlisi i comparació de les negociacions de pau en curs i altres iniciatives de construcció de pau que tenen lloc en molts països del món. La informació inclou esdeveniments relacionats amb negociacions de pau, especialment sobre qüestions com ara la signatura d'acords de pau, les negociacions formals o en fase exploratòria, la participació de les dones i la societat civil en aquestes converses o bé les iniciatives diplomàtiques endegades per Governos, organismes internacionals o d'altres persones o bé organitzacions per tal de resoldre els conflictes a través del diàleg. El projecte de l'Observatori de Conflictes té el suport de l'ACCD. (En castellà i anglès)

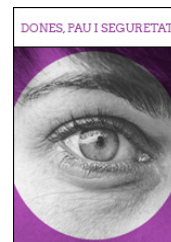

• Conflict Matters. Practices

La pàgina web "Conflict Matters. Practices" visibilitza bones pràctiques d'educació en el conflicte a Europa. El portal inclou un mapa que exposa un primer lliurament de pràctiques des de l'educació infantil fins a l'educació superior d'actors educatius diversos (escoles bressol, centres escolars de primària i secundària, universitats, centres de formació no formal, etc.). El web forma part d'un projecte desenvolupat amb suport de la Fundació Evens. (En anglès)

• Web Dones, Pau i Seguretat

Web elaborat conjuntament per l'ECP i la Lliga dels Drets dels Pobles com part d'un projecte amb l'objectiu de donar a conèixer l'agenda dones, pau i seguretat per promoure la seva plena implementació i sensibilitzar sobre la seva importància per a la construcció d'una pau sostenible i inclusiva amb perspectiva de gènere. Al web es poden trobar guies ràpides i informes d'anàlisi per entendre l'agenda sobre dones, pau i seguretat i els diferents temes que la componen i aplicar la perspectiva de gènere a la transformació dels conflictes armats i la construcció de la pau. Conté també documents oficials i altres recursos d'interès de l'agenda internacional. Per altra banda, el portal web inclou materials pedagògics i propostes de servei comunitari, entre altres elements.

MATERIALS DIDÀCTICS

Caireta, Marina. *Barcelona, ciutat refugi. Curs 2016-2017. Dossier per al professorat, Institut Municipal d'Educació de Barcelona*

Material didàctic que convida a l'alumnat a conèixer els motius pels quals hi ha persones refugiades i desplaçades, quins són els seus drets, quines són les competències de les administracions en la seva acollida, i el rol de la ciutadania davant d'aquest repte. El material forma part del projecte de participació juvenil Audiència Pública impulsada per l'IMEB, i forma part del pla Barcelona Ciutat Refugi, de l'Ajuntament de Barcelona.

INFORMES I CONSULTORIES

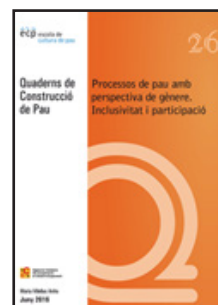
Villellas, Ana; Urrutia, Pamela; Royo, Josep Maria i Villellas, Maria. "Violència sexual en conflictes armats", *Quaderns de Construcció de Pau* núm. 27. Barcelona: ECP

Aquest informe analitza la violència sexual en els conflictes armats, un fenomen invisibilitzat al llarg de la història. Recentment, la comunitat internacional ha mostrat una preocupació més gran per aquest tipus de violència, present en un important nombre de conflictes armats actius, i ha posat en marxa algunes iniciatives per donar resposta a aquesta greu violació dels drets humans. La violència sexual té lloc tant en contextos de pau com de conflicte armat, si bé l'existència d'un conflicte armat pot contribuir al seu increment. Aquest informe analitza causes i conseqüències d'aquest tipus de violència. (En català i castellà).

Villellas, Maria. "Processos de pau amb perspectiva de gènere. Inclusivitat i participació", *Quaderns de Construcció de Pau* núm. 26. Barcelona: ECP

Aquest informe analitza la integració de la perspectiva de gènere als processos de pau. Tot i que després de l'aprovació de la resolució 1325 sobre les dones, la pau i la seguretat s'han produït alguns avenços destacables, la majoria dels processos de pau que tenen lloc en l'actualitat segueixen reproduint dinàmiques patriarcals d'exclusió de les dones i de la perspectiva de gènere. No obstant això, cada vegada hi ha més evidències que sustenten que els processos inclusius

en què no es reproduïxen dinàmiques d'exclusió de les dones i la societat civil obtenen millors resultats en termes de signatura d'acords així com de sostenibilitat en la implementació d'aquests. (En català i castellà).

V.V.A.A. *Gender in EU Conflict Prevention and Peacebuilding Policy and Practice* [‘Gènere a la política i pràctica de prevenció de conflictes i construcció de pau de la UE’]. WOSCAP, 2016

Informe que analitza la integració de la dimensió de gènere i l'agenda de les dones, pau i seguretat en l'àmbit de la prevenció de conflictes i la construcció de pau a la UE. El document analitza l'estat de la qüestió en aquest àmbit i aborda dilemes i obstacles relatius a la implementació dels compromisos en aquest camp. La publicació, que es farà pública el 2016, forma part del projecte “Whole of Society Conflict Prevention and Peacebuilding” (WOSCAP per les sigles en anglès), que implementa un consorci internacional del qual forma part l'ECP i que està finançat per la UE. (En anglès).

nitzat per l'ECP al setembre a Barcelona en el marc del projecte internacional” Whole of Society Conflict Prevention and Peacebuilding “(WOSCAP).

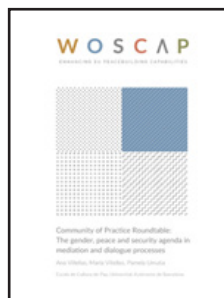
Calvo Rufanges, Jordi i Royo Aspa, Josep Maria, *República Democràtica del Congo: Balanç de 20 anys de Guerra, Centre Delàs i Escola de Cultura de Pau, abril de 2016*

Aquest informe, elaborat per l'Escola de Cultura de Pau i el Centre Delàs d'Estudis per la Pau, amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, examina la situació que pateix la República Democràtica del Congo (RDC). Tot i que la intensitat del conflicte s'ha reduït gradualment en les dues últimes dècades, a l'est del país persisteix la situació d'inestabilitat que té les seves arrels en l'espoliació i injustícia social viscuda des de l'opressió dels règims colonials i post-colonials i que s'agreuja quan es desencadena el cop d'Estat dut a terme per Laurent Desiré Kabila el 1996 contra el dictador Mobutu Sese Seko, derrotat el 1997. Posteriorment, el 1998, es va iniciar l'anomenada Guerra Mundial Africana, on Burundi, Rwanda i Uganda, al costat de diversos grups armats, van intentar enderrocar Kabila, que va rebre el suport d'alguns països veïns, en una guerra que ha causat al voltant de cinc milions de víctimes mortals, almenys 200.000 dones víctimes de la violència sexual, centenars de milers de persones desplaçades i una crònica crisi humanitària. Diversos acords de pau i la celebració d'eleccions no ha suposat la fi de la violència a causa del paper de Rwanda, a la presència de faccions de grups

Villellas, Ana; Villellas, María; Urrutia, Pamela. *Community of Practice Roundtable: The gender, peace and security agenda in mediation and dialogue processes*

Document de síntesi del seminari “L'agenda de gènere, pau i seguretat en processos de mediació i diàleg: el paper de les terceres parts. Lliçons per a l'UE”, orga-

i a les Forces Démocratiques pour la Libération du Rwanda (FDLR), responsables del genocidi rwandès el 1994. Tots els actors armats ha comès violacions i abusos i han utilitzat la violència sexual com a arma de guerra amb total impunitat. L'espoliació dels recursos naturals ha contribuït a la perpetuació de la guerra a l'RDC.

El país es troba immers en una creixent inestabilitat política derivada de la proximitat de la fi del segon mandat de Joseph Kabila, produint-se un augment de la violència política i la repressió de l'oposició. S'està convertint en una realitat l'incompliment del calendari electoral, que conduirà a un retard en la celebració de les eleccions i la prolongació del mandat presidencial de Kabila, que havia de culminar a finals de 2016, qüestió que pot contribuir a un nou cicle d'inestabilitat en aquest conflicte oblidat. (En català, castellà i anglès).

Calvo Rufanges, Jordi i Royo Aspa, Josep Maria, República Centreafricana: Transitant per la Cruïlla de la (in)Governabilitat, Centre Delàs i Escola de Cultura de Pau, juny de 2016

Des de la seva independència de iure de França el 1960, la situació a la República Centreafricana s'ha caracteritzat per una contínua inestabilitat política, que ha desembocat en diversos cops d'Estat i dictadures militars. Les claus de la situació són d'índole interna i

externa. Hi ha una confrontació entre elits polítiques que competeixen pel poder i el conjunt de la població del país que s'ha vist exclosa, i diversos països de la regió com el Txad, Sudan i Líbia, que també han jugat el seu paper en el tauler regional per ampliar la seva influència, a més de França i la Xina, competint pels recursos naturals del país. La crisi i desintegració que pateix el país en l'actualitat té nombrosos elements vinculats a clivatges ètnics, a l'existència de nombrosos grups armats (antiga coalició Séléka i milícies anti-balaka) cada cop més fragmentats i progressivament més vinculats a la criminalitat, a la instrumentalització de la religió, entre d'altres factors. Les tensions intercomunitàries han dificultat els esforços per a construir la unitat nacional i reparar el seu teixit social. Després del darrer cicle de violència i inestabilitat, les eleccions han donat peu a la formació d'un nou govern, però els reptes pel que fa a la governabilitat continuen pendents. Aquest informe, elaborat per l'Escola de Cultura de Pau i el Centre Delàs d'Estudis per la Pau amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, fa un anàlisi de la situació a l'RCA. (En català, castellà i anglès).

FORMACIÓ, SENSIBILITZACIÓ I INTERVENCIÓ

DIPLOMATURA DE POSTGRAU DE CULTURA DE PAU

Durant l'any 2016, l'ECP ha organitzat, entre altres activitats formatives, la divuitena edició de la diplomatura de Cultura de Pau, en la qual s'han format fins ara més de 700 persones de diferents països i trajectòries.

La diplomatura, de 230 hores lectives, s'estructura en tres blocs: Fonaments de l'educació i la investigació per la pau; Anàlisi dels conflictes armats i altres violències; i Construcció de pau. L'edició de 2016-2017 ha comptat amb la participació d'experts i acadèmics de reconegut prestigi:

- Rosana Alija (UB)
- Mariano Aguirre (Norwegian Centre for Conflict Resolution, NOREF)
- Neus Andreu (Fill a l'Agulla)
- Jordi Armadans (Fundipau)
- Yezid Arteta (Colòmbia en Pau)
- Cécile Barbeito (ECP-UAB)
- Farid Benavides (Blanquerna-Universitat Ramon Llull)
- Pepe Beúnza (activista antimilitarista)
- David Bondia (IDHC, UB)
- Marina Caireta (ECP-UAB)
- Maria Cañadas (ex presidenta d'Amnistia Internacional Catalunya)
- Jesús Castañar (Movimiento de Objeción de Conciencia)
- Emilia Comas (Universitat de Vic)
- Jumón Erra (actor)
- Helga Flamtermersky (Doctora en Psicologia Social)
- Andrés García (Irdia – Centre per la Defensa dels Drets Humans)
- Xavier Giró (UAB)
- Rafael Grasa (UAB, ICIP)
- Yayo Herrero (UNED, FUHEM)
- Kristian Herzbolheimer (Conciliation Resources)
- Mª Jesús Izquierdo (UAB)
- Ferran Izquierdo (UAB)
- John Paul Lederach (Kroc Institute for International Peace Studies)
- Lola López (Comissionada d'Immigració, Interculturalitat i Diversitat)
- Oscar Mateos (Universidad Ramon Llull)
- Carlos Martín Beristain (Universidad del País Vasco)
- Vicent Martínez Guzmán (Universitat Jaume I)
- Andreu Mayayo (UB)
- Ana Noguera (Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya)
- Arcadi Oliveres (UAB)
- Gemma Pinyol (GRITIM-UPF)
- Alejandro Pozo (analista en qüestions humanitàries)
- Paul Ríos (Foro Social para impulsar el proceso de paz)
- Josep Maria Royo (ECP-UAB)
- Itziar Ruíz-Giménez (Universidad Autónoma de Madrid)
- Sandra Saura (UAB)
- Marta Selva (UAB)
- Jordi Urgell (ECP-UAB)
- Pamela Urrutia (ECP-UAB)
- Mónica Vargas (Transnational Institute)
- Carles Vidal (Formador, actor, guionista)
- Ana Villellas (ECP-UAB)
- María Villellas (ECP-UAB)

En la seva edició de 2016-2017 la diplomatura ofereix de nou la possibilitat de realitzar pràctiques reconegudes en diferents entitats. Així, l'alumnat de la diplomatura ha pogut col·laborar amb entitats com

War Resisters International, Culture of Peace News Network, Eualter, Colòmbia en Pau o amb diferents programes de l'ECP, entre altres.

També es van aconseguir aconseguir beques parcials per quatre estudiants de la promoció 2016-2017, totes elles persones implicades en iniciatives de pau i procedents de Colòmbia, gràcies al suport de la Fundació Catalunya-Amèrica.

Participació en altres estudis de tercer cicle

· Màster en “La Comunicació dels Conflictes Internacionals Armats i els Socials”, Universitat Autònoma de Barcelona. Jordi Urgell García i Ana Villellas Ariño.

·Màster en “Relacions internacionals, seguretat i desenvolupament”. Universitat Autònoma de Barcelona. Jordi Urgell García.

Màster en “Relacions Internacionals”, IBEI. Jordi Urgell.

Participació en cursos, jornades i congressos

Durant el 2016, l'equip de l'ECP ha participat en un total de 60 conferències, cursos, jornades i congressos, majoritàriament a Catalunya, convidat per actors d'abast local o internacional:

19/01/16 Jornada de reflexió per la millora de les intervencions en educació per la justícia global, amb la participació de Marina Caireta a la presentació de Criteris de qualitat i adequació dels materials i recursos d'Educació pel Desenvolupament. Organitzada en el marc dels projectes “Millora de la difusió i actualització de materials educatius d'EpD de qualitat” i “ Criteris de selecció i sistematització de pràctiques de referència d'EpD en l'àmbit formal”, impulsats per Eualter, en agrupació amb l'ECP i Filalagulla.

25-29/01/16 Curs intensiu “Teixint fils d'emocions des del conflicte”, per Neus Bartrolí i Marina Caireta. Curs adreçat a 28 mestres en formació de postgrau en educació des de l'art per esdevenir multiplicadores. Formació organitzada pel Centro de Arte y Cultura, a Tegucigalpa (Hondures) amb el suport d'AECID.

6/02/16 Ponència “Paz y conflictos. un juego de equilibrios en África”, per Josep Maria Royo Aspa al 28è “Encuentro África –Antropología y Misión–,” organitzat per la Revista Mundo Negro, a Madrid.

9/02/16 Ponència “Implementación de los acuerdos de paz con las FARC”, per Vicenç Fisas, en el Fòrum de Nacions Unides i la Universitat Nacional de Colòmbia, Bogotà.

23/02/16 Ponència sobre el conflicte a la República Democràtica del Congo, a càrrec de Josep Maria Royo, en el seminari “El paper dels mitjans de comunicació i els conflictes armats: reptes, oportunitats i dificultats. Recursos naturals i vulneracions de drets humans: la República Democràtica del Congo”, organitzat per l'Escola de Cultura de Pau i el Centre Delàs d'Estudis per la Pau. Amb les intervencions de Carla Fibla (LolaMora Producciones), Montse Santolino (periodista, Lafede.cat) i Gemma Parellada (corresponsal freelance). Dirigit a periodistes i àmbit de la comunicació. Barcelona.

16/02/16 – 12/04/17 Curs “Teixint fils d'emocions. Treball amb persones discapacitades i famílies”, impartit per Marina Caireta i Neus Bartrolí i adreçat a professionals de la Fundació Marpí per la Integració Social i Laboral de les Persones amb Discapacitat, a Pineda de Mar. En el marc del projecte “Arpilleres. Teixint fils d'emocions”.

1/03/16 Taller “El joc de taula Belfedar, eina d'educació en el conflicte”, per Marina Caireta, adreçat a professorat de l'IES El Til·ler, a les Franqueses del Vallès.

5/03/16 Conferència “Cinc anys de guerra a Síria: Orígens, dinàmiques i conseqüències en la població”,

a càrrec de Pamela Urrutia. Activitat de informació i sensibilització sobre la guerra a Síria i el seu impacte en la crisi de refugi. Organitzat per Sant Esteve Acull, amb la col·laboració de Stop Mare Mortum, a Sant Esteve de Palautordera.

9/03/16 Conferència sobre l'impacte del conflicte armat a Síria i les iniciatives de construcció de pau, a càrrec de Pamela Urrutia en el marc d'un acte organitzat a Barcelona per Fundipau amb motiu del cinquè aniversari de la guerra a Síria, on també van participar Lurdes Vidal (IEMED) i Jordi Armadans (Fundipau).

9/03/16 Sessió de formació "Ucraïna, un conflicte oblidat?", per Ana Vil·lells, sobre el conflicte armat a Ucraïna i les seves conseqüències humanitàries, en el marc de la 5ª edició del curs "Asil, Immigració i Drets Humans", organitzat per la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat, a Barcelona.

9/03/16 – 14/04/16 Curs "Transformació de conflictes en l'àmbit escolar", impartit per Marina Caireta. Curs dirigit a personal d'administració i serveis de centres públics d'educació primària i secundària per facilitar eines d'abordatge del conflicte en el seu treball quotidià en els centres educatius. Organitzat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, a Barcelona.

14/03/16 Ponència inaugural de la setmana anual de pràctica reflexiva "La convivència a l'escola" de la Universitat Blanquerna-URL de Barcelona, a càrrec de Cécile Barbeito. Sessió en que es van compartir aprenentatges sorgits de bones pràctiques europees d'educació en el conflicte recollides per la recerca "Conflict Matters".

17/03/16 Diàleg entre Pamela Urrutia i Ahmed Galai, membre de la Lliga Tunisiana per als Drets Humans, una de les entitats premiades amb el Nobel de la Pau el 2015. Acte organitzat per Lafede.cat i amb la participació de la seva presidenta, Míriam Acebillo, a Barcelona.

Febrer-març/2016 Taller "Educar per a la pau i la transformació de conflictes en l'àmbit comunitari", impartit per Marina Caireta, en el marc del projecte "Barcelona Conviu. Capacitació per a la pau i la transformació de conflictes". Adreçat a l'equip de tècniques de districte del Districte de Sant Martí (Ajuntament de Barcelona).

Abril/2016 Formació i assessorament en continguts a l'equip de formadors del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) amb motiu de l'exposició "Art i compromís. Respostes a la guerra civil". Per Marina Caireta i Cécile Barbeito, en col·laboració amb Eudalter.

Abril/2016 Assessorament sobre transformació de conflictes a nivell municipal i polítiques locals de pau a l'equip tècnic dels Ajuntaments d'Olot i de Sitges. Per Marina Caireta i Cécile Barbeito

Abril/2016 Cinefòrum sobre el document "Temps d'Écoute", de Farmacèutics Mundi, en el marc de la X Mostra de Cinema Salut, Drets i Acció. Amb participació de Josep Maria Royo (qui ha col·laborat també en l'elaboració del documental), Laia Pibernat (Cat Farmamundi), Gemma García (La Directa) i la doctora en antropologia i professora de la UVic Serena Brigidi.

1/04/16 Conferència "Mòbils, coltan i violacions dels drets humans a la República Democràtica del Congo", a càrrec de Josep Maria Royo, a la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés de Barcelona.

1, 2, 15/04/16 Curs "Creativitat, clau per la cultura de pau", a càrrec de Marina Caireta i Neus Bartrolí. Adreçat a alumnat de la UAB com a activitat acadèmica de lliure elecció, i obert al públic general. Al campus de la UAB.

6-20/04/16 Taller "Educar en el conflicte", impartit per Marina Caireta, en el marc de la formació en "Dinamització Socio-cultural" adreçada a joves a l'atur per tal de formar-los i capacitar-los com a animadors/es socioculturals. A Sant Feliu de Llobregat, amb el suport del seu Ajuntament.

11/04/16 Participació a la taula rodona “La participació de les dones als processos de pau”, per María Villellas. Acte organitzat per la Regidoria de Drets Civils de Sabadell i la Lliga dels Drets dels Pobles.

11-12/04/16 Ponència sobre l'impacte de la guerra de Síria des d'una perspectiva de gènere i el paper de les dones sirianes en iniciatives de pau, a càrrec de Pamela Urrutia, a les XXVI Jornades Internacionals de Cultura i Pau de Gernika, dedicades a “El feminisme en la guerra i en la pau. Presències visibles i invisibles”.

12/04/16 Participació als Espais de Diàleg: Dones, pau i seguretat, organitzats conjuntament amb la Lliga dels Drets dels Pobles. María Villellas, Pamela Urrutia i Ana Villellas. L'activitat va comptar amb la participació de constructores de pau i defensores dels drets humans de Colòmbia, RDC, Daguestan (Rússia) i Catalunya per afavorir l'intercanvi d'experiències sobre el paper de les dones en la construcció de la pau i la defensa dels drets humans.

19/04/16-10/05/16 Taller “Educar per a la pau i la transformació de conflictes en l'àmbit educatiu”, impartit per Marina Caireta, en el marc del projecte “Barcelona Conviu. Capacitació per a la pau i la transformació de conflictes”. Adreçat a educadors/es de la Fundació Educativa per l'Esport de Barcelona que treballen per educar en valors des de l'esport en barris desfavorits de la ciutat. Amb el suport de Barcelona Solidària (Ajuntament de Barcelona).

26/04/16 Taller “El joc de taula Belfedar, eina d'educació en el conflicte”, per Marina Caireta, adreçat a professorat de l'IES Ramon Casas de Palau de Plegamans.

27-28/04/16 Presentació de l'informe sobre l'estat de la qüestió a l'Estat espanyol de l'educació en el conflicte a l'ensenyament universitari i la formació continuada. A càrrec de Cécile Barbeito, en el marc de la segona reunió del projecte Europeu EduCATE, a Milà (Itàlia).

28-29/04/16 Conferència sobre processos de pau i repes que enfronten els països que es troben en una fase de post-conflicte armat, a càrrec de Jordi Urgell, en el “VIII Congreso Internacional de Ciencias Sociales: Educación y Paz” a la Universidad de Medellín, Colòmbia.

19/04/16-10/05/16 Taller “Educar per a la pau i la transformació de conflictes en l'àmbit educatiu”, impartit per Marina Caireta, en el marc del projecte “Barcelona Conviu. Capacitació per a la pau i la transformació de conflictes”. Adreçat a educadors/es de la Fundació Educativa per l'Esport de Barcelona que treballen per educar en valors des de l'esport en barris desfavorits de la ciutat. Amb el suport de Barcelona Solidària (Ajuntament de Barcelona).

Febrer-maig/2016. Tallers per infants “Eines per construir la pau dins la nostra aula”, per Marina Caireta, Lizzy Palencia i Laura De la Orden, a catorze grups d'infants de les escoles Pedagogium, Llor, Parellada i Can Masallera de Sant Boi de Llobregat. Amb el suport de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat.

11-18/05/16 Taller “Educar per a la pau i la transformació de conflictes en l'àmbit comunitari”, impartit per Cécile Barbeito i Marina Caireta, en el marc del projecte “Barcelona Conviu. Capacitació per a la pau i la transformació de conflictes”. Organitzat conjuntament amb el Pla Comunitari de Ciutat Meridiana i adreçat a professionals d'atenció a la comunitat del barri. Amb el suport de Barcelona Solidària (Ajuntament de Barcelona).

11/05/16-15/06/16 Sessions sobre educació per a la pau així com sobre conflictes armats i desplaçament forçat a càrrec de Cécile Barbeito, Iván Navarro i Josep Maria Royo en el curs “Refugiades: origen i causes de l'exili siria i d'altres refugiades oblidades. Síria, Eritrea, i moviment LGBTI”, organitzat pel Servei Civil Internacional de Catalunya.

12/05/16 Sessió “Smartphones, cobalt i explotació infantil: la maledicció dels recursos naturals a la Re-

pública Democràtica del Congo”. Seminari organitzat per Amnistia Internacional-Catalunya, amb l'assessorament de Josep Maria Royo (ECP), i amb la intervenció de Gerardo Ríos (Equip d'Empreses d'Amnistia Internacional), Alba Trepal (SETEM) i Josep Maria Royo.

20-21/05/16 Ponència “Relació entre l'espoli dels recursos a l'Àfrica i la conflictivitat armada”, a càrrec de Josep Maria Royo, en les jornades “L'impacte de l'espoli dels recursos naturals i alternatives des del consum conscient”, organitzades per la coalició d'entitats Redes – ONGD, a Donosti.

26/05/16 Presentació sobre la participació de les dones als processos de pau, a càrrec de Maria Vilellas, en el marc del seminari “Aplicando la Resolución 1325: el liderazgo de las mujeres, imprescindible para lograr la paz”, organitzat pel Real Instituto Elcano i l'Ambaixada de Suècia a Madrid.

Gener-juny/2016 Formació “Teixint fils d'emocions”, impartida per Neus Bartrolí i Marina Caireta, dirigida a l'equip de professorat dels cicles formatius d'integració social i educació infantil de l'IES Joan Coromines, de Pineda de Mar. Coorganitzat amb el Centre de Recursos Pedagògics de Maresme II.

01/06/16 Sessió sobre la situació global dels conflictes armats i el seu impacte, en el marc del curs “Promoure la pau en un món en guerra”, a càrrec de Pamela Urrutia, a Olot. Curs organitzat pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa i impartit per Fundipau.

10, 11/06/16 Formació de formadors “Co-Resolving complex issues at school”, amb participació de Marina Caireta i Cécile Barbeito, i facilitada per Myrna Lewis, en el marc de l'Escola d'Estiu de la Fundació Evens, a Amberes, Bèlgica.

17/06/16 Ponència sobre el conflicte República Centreafricana, a càrrec de Josep Maria Royo, en el seminari “La militarització de l'acció humanitària i la instrumentalització de la religió en els conflictes: el

cas de la República Centreafricana”, organitzat per l'Escola de Cultura de Pau i el Centre Delàs d'Estudis per la Pau. Amb les intervencions d'Itziar Ruiz-Giménez (UAM), Gabriel Sánchez (MSF-Espanya) i Gemma Parellada (corresponsal freelance). Dirigit a periodistes i àmbit de la comunicació. Barcelona.

4-8/07/16 Curs “El repte d'educar per una ciutadania global i transformadora des de l'àrea de ciències i tecnologia a educació secundària”. Amb la participació de diversos ponents experts en la matèria. Curs co-organitzat pel Servei Educatiu del Vallès Occidental VIII, emmarcat en el projecte “Integrar i promoure les problemàtiques globals en els ensenyaments científic-tècnics” implementat junt amb la Càtedra de sostenibilitat de la UPC i el suport de l'Ajuntament de Barcelona.

5-6/07/16 Presentació sobre polítiques de construcció de pau de la UE amb perspectiva de gènere, a càrrec d'Ana Vilellas, en el marc d'una trobada del projecte internacional Whole of Society Conflict Prevention and Peacebuilding (WOSCAP), a La Haia.

10/07/16 Ponència “Violència sexual contra les dones als conflictes”, a càrrec de Maria Vilellas en el curs d'Estiu de la Universitat Internacional de la Pau de Sant Cugat.

14/07/16 Taller “De l'aula al món: educació per a la pau a través de l'acció”, a càrrec de Cécile Barbeito en el curs “Els drets dels xiquets i xiquetes i l'educació per a la pau. 4a edició” de la Universitat Jaume I de Castelló.

22/09/16 Seminari “L'agenda de gènere, pau i seguretat en processos de mediació i diàleg: el paper de les terceres parts. Lliçons per a l'UE”, organitzat per l'Escola de Cultura de Pau en el marc del projecte “Whole of Society Conflict Prevention and Peacebuilding” (WOSCAP), amb participació de Maria Vilellas, Pamela Urrutia i Ana Vilellas.

5/10/16 Sessió informativa sobre Barcelona Ciutat Refugi, a càrrec de Cécile Barbeito, destinada a professo-

rat interessat en dinamitzar la proposta educativa a la seva aula, en el marc de la XXII edició de “l’Audiència Pública als nois i noies de la ciutat de Barcelona”, Amb el suport de l’Ajuntament de Barcelona.

7/10/16 Sessió al Curs de formació sobre Pau des de la perspectiva de Gènere i Drets Humans, a càrrec de Maria Vilellas. Curs organitzat per l’Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament.

15/10/16 Conferència sobre l’impacte del conflicte siriana en les dones i el seu paper en la construcció de la pau, a càrrec de Pamela Urrutia, en les Jornades de la Dona Rural dedicades a “El paper de la dona en zones de crisi humanitària”, a Bell-lloc d’Urgell (Lleida).

17/10/16 Ponència sobre la resolució 1325 i l’agenda internacional sobre dones, pau i seguretat, a càrrec de Maria Vilellas, a la I Jornada Dona, Pau i Seguretat, organitzada per la Comissió de Justícia Penal Internacional i Col·legi d’Advocats Penal Internacional.

17/10/16 Ponència sobre la resolució 1325 com a eina de protecció de les dones als conflictes armats, per Maria Vilellas, al seminari internacional “Tejiendo redes para la protección de mujeres defensoras de derechos humanos en zonas de conflicto” organitzat per Brigadas de Paz, Calala Fondo de Mujeres, Front Line Defenders, JASS Mesoamèrica i IM-Defensoras.

17, 24, 31/10/16 i 7/11/16 Curs “La transformació de conflictes i les pràctiques restauratives en entorns amb diversitat cultural”, a càrrec de Marina Caireta. Dirigit a treballadors de Progress SL en el marc del projecte “Barcelona Conviu. Capacitació per a la pau i la transformació de conflictes”. Amb el suport de l’Ajuntament de Barcelona.

18/10/16 Participació a la taula rodona “Les dones i els processos de pau”, per Pamela Urrutia i Ana Vilellas, en el marc del programa d’activitats del Festival Protesta, a Vic.

2, 3, 7, 8, 10/11/16 Formacions amb professorat que posarà en pràctica el material didàctic “Barcelona, ciutat refugi” durant el curs escolar 2016-2017. Dinamitzades per Cécile Barbeito (ECP), Pablo Peralta (Pla Barcelona Ciutat Refugi) i Luca Policastro (QSL). A l’IMEB i als districtes de Nou Barris, Les Corts, Sarrià, Sant Andreu i Gràcia.

4/11/16 Presentació sobre el conflicte armat a Síria i les seves repercussions, a càrrec de Pamela Urrutia. Acte a Olot organitzat pel Consell de Cooperació d’Olot i Fundipau.

9 i 16/11/16 Cursos sobre “Lideratge, resolució de conflictes i mediació”, a càrrec de Cécile Barbeito i Marina Caireta, dirigit a càrrecs intermedis del Departament d’Ensenyament sobre com liderar equips facilitant la gestió dels conflictes. Organitzat pel Departament d’Ensenyament.

14/11/16 Ponència “Síria, impactes del conflicte i iniciatives de pau amb mirada de gènere”, per Pamela Urrutia, a la “Jornada de Diàleg sobre Drets Humans i Asil”, organitzada per la Fundació Autònoma Solidària, a la Universitat Autònoma de Barcelona.

14-20/11/16 Presentació del llibre “122 acciones fáciles (y difíciles) para la paz”, per la seva autora, Cécile Barbeito, en el marc de la Setmana global d’acció contra la militarització de la joventut. Acte a Barcelona organitzat per la campanya Desmilitaritzem l’educació.

17/11/16 Jornades Dones Militars, organitzades pel Centre Delàs d’Estudis per la Pau, amb participació de Maria Vilellas a la taula rodona “Els rols de les dones en els conflictes armats”, moderada per Pamela Urrutia.

21/11/16 - 1/12/16 Sessió “L’economia política dels conflictes armats i les seves conseqüències”, per Josep Maria Royo, al cicle de conferències “Les persones en joc. Conflictes, migracions i resistències”, organitzat per Enginyeria Sense Fronteres, a Tarragona.

22/11/16 Sessions “Què és la pau?” i “L'estat del món: conflictes actuals”, a càrrec de Cécile Barbeito i Josep Maria Royo, en el curs “Migracions, Fronteres i Violències”, organitzat pel Servei Civil Internacional, a Barcelona.

29/11/16 Sessió “Els conflictes oblidats d'Àfrica”, per Iván Navarro Milián, al cicle Conflictes i refugiats: una mirada al món, en el marc del pla Barcelona Ciutat Refugi, de l'Ajuntament de Barcelona.

10/12/16 Sessió de formació amb María Villellas sobre la resolució 1325 sobre dones, pau i seguretat del Consell de Seguretat de l'ONU, amb la Comissió Veritat, Memòria i Reconciliació de les Dones Colombianes a l'Exterior. Acte a Barcelona.

Articles i contribucions a mitjans de comunicació

Durant l'any 2016, l'ECP ha aportat reflexions i anàlisis en 49 articles de divulgació i contribucions en mitjans de comunicació.

8/01/16 “Comunicat sobre el procés de negociació amb les FARC”. Vicenç Fisas (en castellà).

12/01/16 “Escenaris de risc i oportunitats de pau per a 2016”. Josep Maria Royo. Blog Paz en Construcción El País (en castellà)

14/01/16 “A la vora la guerra civil a Burundi”. Josep Maria Royo. Blog Africaye (en castellà).

22/01/16 Entrevista a Iván Navarro, Ràdio Cadena Ser. Programa Punt de Fuga. “Què ha estat del criminal africà més buscat, Joseph Kony?”(en castellà).

27/01/16 “Conversant amb Cécile Barbeito Thonon”, La Boletina nº 8 (en castellà).

29/01/16 Entrevista amb María Villellas. La2, A punto con La2 (en castellà).

02/02/16 “Teixint Fils d'Emocions des del conflicte”. Centro de arte y cultura UNAH (en castellà).

02/02/16 “Boko Haram: Balanç d'un any tràgic”. Iván Navarro. Africaye.org (en castellà).

04/02/16 “El programa ACERCA treballa a Hondures per una Cultura de Pau”. Aecid.es (en castellà).

13/02/16 “És impossible signar l'acord final amb les FARC el 23 de març”. Vicenç Fisas. Blu Radio (Colòmbia) (en castellà).

16/02/16 “Uganda, ¿Llista per al canvi?” Iván Navarro i Celia Murias. Africaye.org (en castellà).

19/02/16 Entrevista a Iván Navarro. Ràdio Nacional d'Espanya. Programa Cinc Continents. Què ha passat a les eleccions a Uganda? (en castellà).

22/02/16 “El mòbil que no finança guerres”, entrevista a Josep Maria Royo. Diari L'Ebre.

24/02/16 Entrevista amb Vicenç Fisas, CIDOB. (en castellà).

Març / 16 “L'espiral de violència a Turquia i la urgència d'una sortida a la qüestió kurda”. Ana Villellas. ECP (en castellà).

26/03/16 Entrevista a Ana Villellas sobre la situació a Turquia. Catalunya Radio, programa Solidaris.

28/03/16 “La llei contra la blasfèmia posa a la diàna a les minories de Pakistan”. Ana Ballesteros. El País (en castellà).

28/03/16 Entrevista a Ana Ballesteros, Cinco Continentes, RNE. (en castellà).

31/03/16 Entrevista a María Villellas, Radio Municipal de Terrassa.

05/04/16 Entrevista a Ana Villellas sobre l'esclat de violència a Nagorno-Karabakh. Radio Estel.

07/04/16 “Els valors es transmeten mitjançant l'exemple i el sentiment”. Entrevista a Cécile Barbeito. Tiching. (en castellà).

01/05/16 “La seguretat, desafiament africà i global”, Josep Maria Royo. Revista Mundo Negro. Núm. 616 Maig 2016. Especial Àfrica 2016, (en castellà).

10/05/16 Entrevista a María Vilellas sobre la violència sexual als conflictes armats. Radio 3, RNE, programa Hoy empieza todo. (en castellà).

16/05/16. “Educant per la pau a través de l'acció (nonviolenta): “122 accions fàcils [i difícils] per la pau””, Cécile Barbeito. Global Campaign of Peace Education. (en castellà).

21/06/16 Entrevista a Cécile Barbeito sobre el llibre “122 acciones fáciles (y difíciles) para la paz”, per al programa de ràdio Fórmula Estel de Ràdio Estel.

22/06/16 “L'islam a les aules: entre els protocols, una assignatura irresolta i l'estigma.” Diari de l'Educació. Enric Bonet entrevista a Cécile Barbeito, entre d'altres.

25/07/16 “La República Democràtica del Congo: a les portes d'una nova crisi”. Josep Maria Royo. Diari ARA.

27/06/16 Entrevista a María Vilellas sobre la violència sexual als conflictes armats. Punto de Fuga, Cadena Ser. (en castellà).

Juliol/2016 “L'espiral de violència a Turquia i la urgència d'una sortida a la qüestió kurda”, a la revista ONGC no. 62, 2016. Ana Vilellas.

Juliol/2016 “Educació global a l'àrea científicotècnica”, per Marina Caireta i Laia Torres. Material generat al curs “El repte d'educar per una ciutadania global des de l'àrea de ciències i tecnologia a educació secundària”.

29/07/16 “Deu apunts imprescindibles per connectar a fons el Kurdistan (abans i després del cop d'Estat turc)”, amb entrevista a Ana Vilellas. Crític.

06/09/16 “La situació a Myanmar”. María Vilellas. Ràdio Estel

08/09/16 “S'esquerda la fotografia d'Etiòpia”. Josep Maria Royo Aspa - Ara.cat

14/09/16 “Dones, pau i seguretat: la igualtat de gènere en les polítiques de pau i seguretat”. María Vilellas Ariño. Real Instituto Elcano (en castellà).

15/09/16 “Eleccions per a la Secretaria General de les Nacions Unides, més democràtiques i feministes”. Cécile Barbeito. Ràdio Estel.

26/09/16 “República Centreafricana, el forat negre de Ban Ki-moon”. Josep Maria Royo Aspa. Ara.cat.

05/10/16 “Síria i la ruptura diplomàtica entre els EUA i Rússia”, amb entrevista a Pamela Urrutia. Elcolombiano.com (en castellà).

06/10/16 “Votacions a l'Assemblea General de les Nacions Unides: més a prop de prohibir les armes nuclears”. Cécile Barbeito. Ràdio Estel.

11/10/16 “Nacions Unides: renovar-se o morir”. Josep Maria Royo. El País Blog Paz en Construcción (en castellà).

14/10/16 “Malgrat els obstacles, l'acord de Colòmbia continua sent un avanç crucial per una pau inclusiva”. Ana Vilellas, Pamela Urrutia i María Vilellas. Global Observatory, International Peace Institute (en anglès).

15/10/16 “Dones sirianes: impacte del conflicte i paper a iniciatives de pau”, entrevista a Pamela Urrutia. Teleponent.cat.

27/10/16 “El desallotjament de la “Jungla de Calais” i reptes de l’acollida de persones refugiades i migrants”. Cécile Barbeito. Ràdio Estel.

30/10/16. “Guerra i crisi humanitària a Iemen”, amb entrevista a Pamela Urrutia. La Sexta Noticias.

1/11/16 “Una pau que ve de lluny”, amb entrevista a Cécile Barbeito. Barcelona Metròpolis núm. 101.

02/11/16. “Guerra i crisi humanitària al Iemen”, entrevista amb Pamela Urrutia per a La Sexta Noticias. (en castellà).

13/11/16 “Els orígens del conflicte a la República Democràtica del Congo”. Josep Maria Royo. Africaye (en castellà).

15/12/16 “Mesures enfront de l’atac a hospitals en context de guerra”. Cécile Barbeito. La Tria, programa “Fórmula Estel”. Ràdio Estel.

16/12/16. “Refugi a l’aula. Acollint recels, dilemes i respostes complexes”. Cécile Barbeito. El País, Blog Paz, en construcció. (en castellà).

31/12/16. “El món de les oportunitats i les amenaces”. El diari ARA recull algunes de les principals conclusions de la publicació Oportunitats de pau i escenaris de risc per a 2017 de la ECP.

FORMACIÓ, SENSIBILITZACIÓ I INTERVENCIÓ

COL·LABORACIÓ AMB XARXES I ACTORS NACIONALS I INTERNACIONALS

L'Escola de Cultura de Pau és membre de diverses xarxes internacionals, estatals i locals: International Peace Research Association (IPRA), International Peace Bureau (IPB), ASEM Education Hub for Peace and Conflict Studies (ASEF, Singapur), Global Partnership for the Prevention of Armed Conflict (GPPAC, Holanda), Consell Llatinoamericà de Ciències Socials (CLACSO), Associació Espanyola d'Investigació per a la Pau (AIPAZ), Organitzacions per a la Justícia Social (LaFede.cat) i la Xarxa d'Entitats per la República Democràtica del Congo. A més d'aquesta participació formal en xarxes, l'ECP col·labora amb centres d'àmbit internacional, estatal i local.¹

Al llarg del 2016, l'ECP ha participat activament en l'activitat de les xarxes de les que forma part així com ha incidit en altres espais internacionals i locals. Entre les diverses iniciatives, cal destacar, entre d'altres:

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament.

L'ECP va participar a la formació per a l'aplicació de l'enfocament estratègic impulsat pel Pla Director 2015-18 de l'ACCD impartint dues sessions de formació sobre el dret a la pau amb enfocament de gènere i basat en drets humans

AIPAZ. La investigadora de la ECP Pamela Urrutia va participar a les Jornades de la Asociación Española de Investigación para la Paz (AIPAZ), dedicades a las "Memoria(s) para la convivencia y construcción de futuro" i a l'Assemblea anual d'AIPAZ, a Jerez de la Frontera, el 24, 25 i 26 de novembre.

EDUCATE. La investigadora de l'ECP Cécile Barbeito va participar a les reunions de coordinació del projecte "Educate. Nonviolent Conflict management for teachers" celebrades a Osijek (Croàcia), amb l'objectiu d'incidir per a que l'educació en el conflicte s'inclogui de forma més sistemàtica a les formacions inicials i continuades del professorat.

Lafede.cat Organitzacions per a la Justícia Global: L'investigador de l'ECP Josep Maria Royo va participar a l'Assemblea General Extraordinària (AGE) de Lafede.cat en representació de l'ECP, el 29 de novembre. A l'Assemblea es van presentar, entre d'altres qüestions, el Pla de Treball 2016-2017, els pressupostos de 2017 i es va realitzar una reflexió al voltant de qüestions vinculades al concepte de Justícia Global. A més a més, també va participar a l'organització i dinamització de la jornada de debat amb motiu del Dia Internacional de la Pau, el 21 de setembre. La investigadora de l'ECP Ana Villedas es va incorporar a la Comissió de Gènere de Lafede.cat.

Sensibilitat al conflicte. L'ECP va participar a la segona trobada "Face-to-face" del Conflict Sensitivity Community Hub (CSC-Hub) els dies 5 i 6 de juliol. La reunió, on va participar Cécile Barbeito, tenia per objectiu la definició del pla d'acció anual. Co-organitzat per l'ACCD amb la participació de l'ICIP, i amb participació d'organitzacions com CDA, Swiss Interchurch Aid, Helvetas, Swisspeace, Oxfam UK, Oxfam Novib i World Vision.

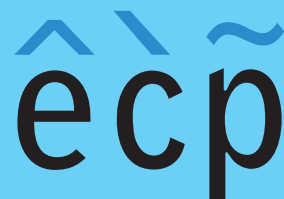
1. Alguns dels centres amb els quals l'ECP ha col·laborat inclouen el Centre for Conflict, Development and Peacebuilding, The Graduate Institute (Ginebra, Suïssa), Centre for Humanitarian Dialogue (Ginebra, Suïssa), Conciliation Resources (Londres, Regne Unit), Corporación Nuevo Arco Iris (Bogotà, Colòmbia), Evens Foundation (Antwerp, Bèlgica), Geneva Call (Ginebra, Suïssa), International Alert (Londres, Regne Unit), Institute for Economics and Peace (Australià), Kroc Institute for International Peace Studies, Universitat de Notre Dame (Notre Dame, Estats Units), Norwegian Peacebuilding Centre (Oslo, Noruega), Swisspeace (Berna, Suïssa) i Universitat d'Uppsala (Uppsala, Suècia).

INGRESSOS

AGÈNCIA CATALANA DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT	189.550,00
Alerta! Informe sobre conflictes i construcció de pau	
Anuari de processos de pau	
Suport a la construcció de pau al Kurdistan turc	
Oportunitats de pau i escenaris de risc	
Observatori de conflictes	
Observatori de processos de pau	
Subvenció adreçada a actors de cooperació catalans, per la transformació social 2015	
AJUNTAMENT DE BARCELONA	33.120,45
Subvenció Cooperació Internacional 2014. Educació per al desenvolupament	
Subvenció Cooperació Internacional 2015. Educació per al desenvolupament	
Institut d'Educació de Barcelona (IMEB)	
WOSCAP (H2020)	11.344,45
Whole of Society Conflict Prevention and Peacebuilding	
NORWEGIAN PEACEBUILDING RESOURCE CENTER (NOREF)	2.517,00
Elaboració d'informes	
EVENS FOUNDATION	9.000,00
Publication of good practices in conflict management education	
INSTITUT CATALÀ INTERNACIONAL PER LA PAU	12.272,99
Seguiment de la pau en els llibres de text de socials	
EDUCATE	10.276,80
EduCATE - EUropean nonviolent Conflict management for educators: Advocacy and Training	
ALTRES	70.769,23
Matrícules Diplomatura de Postgrau en Cultura de Pau	
Inscripcions Cursos i Activitats	
Formacions externes	
Prestacions de serveis	
	338.850,92

DESPESES

PERSONAL	268.730,20
ACTIVITATS	70.120,72
Publicacions (edicions, traduccions, impressions)	
Docència	
Viatges	
Funcionament	
	338.850,92

escola de cultura de pau

**Plaça del Coneixement
Edifici MRA (Mòdul Recerca A)
UAB, 08193 Bellaterra
Barcelona, Espanya**

**Tel.: +34 93 586 88 48
Fax.: +34 93 581 32 94
escolapau@uab.cat
<http://escolapau.uab.cat>**